

Вдович О. М. Взаємозв'язок навчальної та наукової діяльності – умова підвищення якості підготовки майбутнього фахівця освіти / О. М. Вдович // Інтеграція наукової і навчальної роботи : проблеми, досвід, інновації : Матеріали міжвузівської регіональної науково-практичної конференції викладачів вищих педагогічних навчальних закладів I-II рівнів акредитації Східного регіону України (м. Лисичанськ, 19 березня 2013р.). – Лисичанськ: ТОВ «Лисичанська друкарня», 2013. – С. 38-40.

Вдович О. М.

**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК НАВЧАЛЬНОЇ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ-
УМОВА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ОСВІТИ**

Анотація. У статті продемонстровано взаємозв'язок наукової та навчальної діяльності при підготовці майбутнього фахівця національної освіти.

Ключові слова: освіта, наука, фахівець, науково-дослідницькі уміння.

Вихід української системи на міжнародні стандарти у зв'язку із входженням в Європейський освітній та науковий простір потребує необхідність поєднання науково-дослідної та навчальної діяльності студентів, що вимагає оновлення змісту освіти та форм організації навчально-виховного процесу, впровадження інноваційних методів та засобів навчання студентів. Потреба у набутті нових умінь та навичок має особливе значення, вимагаючи від сучасного фахівця збільшення уваги до самостійної роботи дослідницького характеру. Підготовка такого спеціаліста невід'ємно пов'язана із завданням ефективної організації самостійної роботи студентів під час навчання. У сьогоденному суспільстві метою освіти є виховання цілісної творчої особистості (а не просто гарно інформованої і практично підготовленої), а складовою частиною змісту освіти –наукові знання. Просто ж знання, уміння та навички – це лише засіб професійної підготовки

особистості, які не можуть бути самоціллю. В наш час ще мають місце проблеми та недоліки у формуванні творчої позиції студентів, які підуть працювати у школу. Орієнтація на засвоєння "готових" знань призводить до формування у багатьох з них шаблонного мислення, стереотипних дій. Згодом, в час самостійного трудового життя, виявляється, що вчителі не здібні використовувати отримані знання та уміння у своїй професійній діяльності, самостійно ставити та вирішувати завдання, які потребують звернення до наукових знань. Одним з головних засобів подолання подібних прогалин є організація пізнавальної діяльності студентів, розвиток у них самостійності, залучання в процес пошуку, формування умінь користуватися наукою для удосконалення практичної діяльності. Інтеграція наукової та навчальної діяльності сприяє розвитку педагогічного мислення студентів, подоланню звичних педагогічних стереотипів, розширенню кола інтересів і форм пізнання, співробітництву з викладачами, формуванню гнучкого, творчого підходу до навчання. Процес такого взаємозв'язку не тільки спонукає до вмотивованої діяльності відповідно до навчальних інтересів студентів, але й істотно трансформує роль педагога в керівництві нею. Викладач стає помічником і наставником, здійснює контроль у процесі навчання, надаючи максимальні можливості для самостійної, творчої роботи студентів. Саме тому сучасний учитель має бути добре ерудованим, мати навички вільного та критичного мислення, володіти системою психолого-педагогічних знань, вміти застосовувати інноваційні технології навчання. Тому надзвичайно важливим є вирішення проблеми якісної професійної підготовки майбутніх вчителів, бо від цього залежить результат навчання і виховання майбутніх поколінь.

У нашому педагогічному коледжі створено наукове середовище, яке сприяє формуванню і розвитку у студентів науково-дослідницьких умінь, залученню їх до активної самостійної наукової діяльності. Виконання науково-навчальної роботи у процесі вивчення дисциплін музичного циклу відбувається при оптимальному співвідношенні репродуктивних і творчих

завдань, індивідуальних і колективних форм організації процесу навчання, максимальному насиченні занять ситуаціями спільної творчої діяльності. Студенти набувають умінь користуватися науковою, довідковою та методичною літературою; володіти методикою перекладу і реферування тексту; володіти навичками комп'ютерної обробки даних та методами інформаційного пошуку; володіти культурою мислення. Вони відчують потребу в постійному оволодінні новими знаннями, використовуючи бібліотечні фонди, комп'ютерну й аудіовізуальну техніку. Проведення студентами наукових досліджень впливає на якість навчального процесу: з'являються нові форми і методи проведення лекцій, практичних, семінарських занять. Прикладом може бути підсумкове бінарне заняття з предметів «Методика музичного виховання» та «Методика розвитку мовлення» з теми «Музично-ритмічні рухи як засіб корекції мовлення», де студенти презентували свої дослідження з історії музично-ритмічного виховання та сучасні дослідження логоритміки, виконання творчих завдань презентації «Види музично-ритмічних рухів», моделювання під музику емоційно-пластичного тренінгу «Таємниці весняного лісу» за ролями» тощо. Результатом пошуково-творчої діяльності студентів є створення оригінальних електронних довідників та посібників («Вчитель Музика», «Перлинки з нотної скриньки», «Кабалевський і сучасність», «Новий погляд: Шевченко і музика»), в яких для розв'язання певних дослідницьких, творчих завдань потрібні інтегровані знання з різних галузей. Новітньою формою наукової співпраці студентів і викладачів стало створення електронної навчальної гри «Музична спадщина України через віки».

Науково-дослідна робота, здійснювана як в аудиторний, так і позааудиторний час, вимагає постійної, кропіткої розумової праці студентів, уміння подолати перешкоди, здатність до саморозвитку, переходу до абстрактно-логічного мислення, аргументовано доказових суджень, власного бачення проблеми. А це можливо завдяки читанню літератури, спілкуванню з

вченими, викладачами-предметниками, перегляду телепередач, огляду сторінок сайтів Інтернету.

Таким чином, система професійної підготовки майбутніх вчителів повинна бути спрямована на підготовку вчителя-дослідника нового типу мислення, якому притаманний високий динамізм, для якого головним є культ пошуку пізнання, а не лише культ знань.